

PALESZTINA

A Peel-bizottság egy évvel ezelőtt azt ajánlotta, hogy osszák fel Palesztinát egy zsidó, egy arab államra és egy mandátumterületre. Egy másik bizottság most Palesztinában dolgozik a terv részletein. A brit kormány a felosztást véghez akarja vinni. A bizottság munkája az arab nép — és igen sok zsidó — növekvő ellenállásába ütközik. Az arabok a felosztásban a független, egységes Palesztina elgáncsolását látják. A feszültség hónapok óta egyre nő, a vér patakokban folyik.

Mindez a világháború kitörése óta folytatott angol politika eredménye. A zsidóknak és az araboknak összeegyeztethetetlen igényeket tettek. Az araboknak függetlenséget, a zsidóknak pedig zsidó-államot ígértek.

Azóta a cionisták nemzeti törekvését az arabok nemzeti törekvéseivel és viszont az arabokét a cionista mozgalommal egyenlítyozzák, illetőleg egymás ellen játszák ki. Az összeütközéseknek 1930-ig zsidóellenes színezetük volt. 1930. óta az arabok kezdték belátni, hogy nem a keservesen küzködő zsidó telepes, hanem az angol imperializmus az igazi ellenség. Ez a felismerés 1936-ban a Magas Arab Bizottság működésével világosan látható volt. A felosztás nem hozhat békét, mert mindkét érdekelt félnek kárára van és csak Anglia uralmát szilárdítaná meg. Palesztina stratégiai szempontból fontos részei angol uralom alatt maradnának és két ellenséges állam megteremtésével az arab-zsidó ellentéteket csak növelnék. A békét csupán az arabok és zsidók szoros együttműködése biztosíthatja az osztatlan, független, demokratikus Palesztinában. Minden demokrata el kell hogy ismerje az arab nép jogát a függetlenségre és ugyanígy el kell ismerni a zsidók jogait Palesztinában, ahová sokan közülük a fasiszta terror elől menekültek.

A cionisták elfogadták a felosztást. Vezéreik propagálják a miniatűr zsidó államot, ahol szerintük húsz év alatt kétmillió zsidó telepedhetne le. Ha ez a fantasztikus gondolat meg is valósulhatna, még mindig többmillió szenvedő zsidó maradna Palesztinán kívül. Ma azonban, amikor a bevándorlás fegyver az arabok függetlenségi harca ellen, nem lehet támogatni ezt a bevándorlást, amely ellen a benszülőlt lakosság tiltakozik és védekezik. Ezen kívül jelenleg Palesztinában rettenetes gazdasági válság dühöng. Úgy az arabok, mint a zsidók között nő a munkanélküliség. Így tehát a bevándorlás újabb elválasztó vonal lenne és a jelenlegi sűrűlódásokat csak fokozná. A további bevándorlásról csak akkor lehet szó, ha a két népet elválasztó nagyobb ellentéteket eltávolítják.

Miben állanak ez ellentétek? Elsősorban a zsidók bevándorlásának kérdése. Senki sem veheti közömbösen a zsidók rettenetes helyzetét a fasiszta országokban. Azonban a kérdés megoldását nem Palesztina, hanem a demokratikus jogokért való harc hozza meg. Ma már mindenki láthatja, hogy a fasiszmus antiszemitizmust, a zsidók ellen indított irtóháborút jelent és az antiszemita mozgalmak titkolt vagy bevallott központjai azon kormányok propa-

ganda irodái, melyeknek az antiszemitizmus állampolitikájuk egyik fő irányelvét képezi.

Súlyos ellentét magva a megoldatlan agrárkérdés. Palesztinában ma relativ földhiány van. Az arab parasztság földtulajdona állandóan csökken. Túlhajtott adóztatás, rossz termékek és a cionisták földvásárlásai eredményeképp a paraszti tulajdon jelentős része a zsidó és arab nagytőke kezébe került.

Ügyszintén a munkaerő kérdése. A zsidó szakszervezeti szövetség sovinizta jelszava: „Zsidó üzemben százszázalékban zsidó munkást!” — nagyban hozzájárult az arabok és zsidók ellentétéhez. Az arab nagyüzemek és az állami munkák nem szívhatják fel a földnélkülivé vált arab tömegeket, melyeket a kapitalizmus behatolása teremtett meg. Az arabok tehát kénytelenek zsidó üzemekben keresni munkát, ahol foglalkoztatják is őket, mert olcsón dolgoznak.

A zsidó-arab közeledés csak a független és demokratikus Palesztinán keresztül lehetséges. Az ilyen Palesztina azután Irak, Szíria és Libanon mintájára egyenjogú félként tárgyalhatna az angol kormánnyal.

Ez a palesztinai zsidók és arabok közeledésének és békéjének útja. A haladó zsidó erőknél össze kell fogniok az arab függetlenségi mozgalommal, mely demokratikus és az arab nép felszabadulási törekvéseinek leghűbb kifejezője. A helyzet kulcsa tehát az egyesült arab-zsidó népmozgalom.

Kalmár István

VILÁGSZEMLE

Az egész világ feszült várakozással figyeli a csehszlovák események fejleményeit. Európának új viharsarka támadt és az alig elcsendesedett ausztriai események után, a még mindig állandó izgalommal szolgáló spanyol harcok mellett ismét napirendre került a háború vagy béke kérdése.

A sorrend ugyanaz. A fasiszták zsarolnak, Anglia a demokrácia vezetőjének játszva ki magát, mások kárára tett sorozatos engedményekkel igyekszik enyhíteni a helyzeten. Úgy tűnik, hogy a világtörténelemben még soha elő nem fordult, óriási csalással állunk szemben. Anglia azzal, hogy az általános béke védelmezőjeként lép fel mindenütt, mégpedig a demokrácia oldalán, lassan az egész európai demokráciát átjátssza a fasizmus kezébe. Kezdve az abesszin hadjáratától, a spanyol intervención és Ausztria bekebelezésén keresztül egészen Csehszlovákia önállóságának kérdéséig folytonos „engedményeivel” elérte, hogy világrészünk hatalmas félszigetén már két éve dúl a harc és egész Európa permanensen készülődik egy sohanemlátott, következményeiben katasztrófális összecsapásra.

Lord Runciman, az angolok hivatalos kérdés-elsimítója megtette a magáét. A csehszlovák kormány nagyjából elfogadta Henlein